

Volume 7

February, 1910

Number 1

Amerika Esperantisto

A Monthly Magazine of the
International Language

ESPERANTO

American Esperantist Company
700-714 East Fortieth Street
CHICAGO

Price, Ten Cents

Per Year, One Dollar

CLASSIFIED ADVERTISING

Rate per line..... 10 cents
Minimum charge..... 20 cents

Prezo po linio..... Sd. 20
Minimuma sumo ..... Sd. 40

FAKO DE KORESPONDADO

KLARIGO KAJ REGULOJ: La signo P montras, ke oni volas nur poštarkojn vidajajn; la signo L, nur leterojn. Sen signo, aŭ leterojn. Tiom da amerikanoj volas fremdajn korespondantojn, ke ni enpresas senpage adresojn de eksterlanduloj. Kiam vi skribas dudek personojn, ne esperu pli ol dek kvin respondeojn, ĉar eĉ esperantistoj estas nur homoj.

UNITED STATES

Miss Emma J. Newell, 124 E. Main St., Westfield, N. Y.
O. R. Hamilton, R. F. D. 1, Franklin, Texas.
Prof. A. J. Charles, Westfield, N. Y.
Clarence Beals, studento, Fairmount, Indiana
P A. J. Tiller, Box 697, Anaconda, Montana
H. W. Little, 160 Winter Street, Delaware, Ohio
Edwin L. Clark, P. O. block, Canon City, Col.
P Flo. Irving Regenbogen, Hebron, Ky.
P Joseph Pohanka, 1530 W. 18th St., Chicago, Ill.
P S. P. Richmond, Charleston, W. Va., deziras korespondi per ilustritaj poštarkoj
Volas korespondi kun meksikaj aŭ hispanaj fraŭlinoj, 23-jara desegnisto kaj aspira aŭtoro. Sro Walter Anderson, 21 Hanover Place, Brooklyn, N. Y.
P Frank Judson, 764 E. 40th St., Chicago Usono.
P Fred Loyce, 8841 Elmwood Ave., Chicago, Usono.
Chester C. Camp, Corning, Iowa,deziras interŝangi La Revuon aŭ Oficialan Gazeton Esperantiston por Internacia Scienca Revuo.
Elmer Johnson, 169 Galena Street, Aurora, Ill.
Walter Bennett, 301 Eighth Ave., Homestead, Pa.
Earl Stratton 122 East 3rd Street, Jamestown, N. Y.
P Fno. Grace Randolph, Niagara Falls, N. Y.
P Fno. Mary MacDonald, Oakville, Ont., Canada.
P Melvin T. Keller, Belington, West Va.
P Frank Bohac, Ph.G., Howells, Neb.

FOREIGN—EKSTERLANDA

ALGIERS.

Grupo esperantista volas korespondi per ilustritaj poštarkojn kun nefrancaj esperantistoj. Adresu Gaston French, sekretarios Grupo Esperantista, Philippeville, Algiers.

AUSTRIA.

Hans Gotzendorfer, Weiburn D. O.
P Eugen Esterak, M. Ostrau, Moravia, Austria.
Jozef Pollaczek, Prag VIII, Primatorenstrasse 601, Austria.
Sro. K. Ratzka, Ostrawitz, Moravia, Austria.
Sro. Karel Kotek, Tylova ul, Kromeriz, Moravia, Austria, volas interŝangi poštarkojn kaj poštmarkojn.
Sro. Jan Korinek, Oplocany u Tovacova, Moravia, Austria, deziras interŝangi sekajn kreskajojn kaj insekton aŭ korespondi pri tiuj objektoj. Okaze angle, france kaj germane.
Sro. Vlasic, Hruska u Kojetina, Moravia, Austria.

BELGIUM.

Sro. Theodoro Durieux, Dodoenstrato 84, Antwerp
Sro. T. Verbracken, 46 Longue, Antwerp

BULGARIA

Simeon K. Bardaroč, strato Varaj, Plevna

CANADA

P H. M. Rayner, Ituna, Saskatchewan.

FRANCE.

Leutenant C. Chatelet, pri Geologio kaj Konhologio; Avignon, France
Fno. Paulette Flammand, 17 rue Chanzy, Rheims
P Jean Drouet, 242 rue St. Jean, Caen, Calvados.
Volas korespondi pri metallaboristoj kaj sindikataj kondiĉoj usonaj Sro. Clement Lefeucre, 150 rue de la Bertinere, LeMans, Sarthe.

GERMANY

Erick Rittner, Breslauerstr. 57, Schweidnitz, Germany.
P Franz Kviz, Wilhelmstr. 122, Berlin S. W.

HOLLAND

P L. Wynschend, Jan Blankenstraat 70, The Hague.
P C. Koekebacker, Papanstraat 13, Delft.

MEXICO

Sro. Wencelas Rodriguez, L. y Cos. 19, Vera Cruz, Mexico

HUNGARY

Sro. Nagy Jozef, studento de medicino, Budapest VI, Hegedius Laudor u. 17, III, deziras interŝangi poštarkojn ilustritajn kaj poštmarkojn.

ROUMANIA.

Sro. Bernardo Herškovič, strato Kazarme No. 6, Bucharest
P Isidor Steinfeld, Sto. Faurari 27, Bukaresto.

RUSSIA

J. Svareberg, Rilsk, Kurskoj gub., Russia.
A. Sudakevič, Moskvo, Povarskaja, Borysoglebskyj per domo N. 14, log. 15.
Volas korespondi kun esperantistoj pri fondo de "Tutmonda Kristana Studenta Ligo" Ivan Ivanovič Aleksejev, Semskaja Bolnica, Bogorodsk, Moskvo gub., Russia.
Eugenij Vojnovski, Čenstoĥor, Piotrkovska Gubernio, Polujo, Rusujo.
Sro. B. Samsonov, M. Kozihinskij 4, Moscow, Russia, deziras interŝangi poštarkojn kaj markojn.

SCOTLAND.

Sro. Thomas Grieve, 16 Snowden Place, Stirling

SERVIA

P Isailo Venadovič, 9 Zeleni venac, Belgrade, Servia, interŝangas kartojn nacikostumajn.
Siniša Budjevac, Brankova 19, Belgrade.

SPAIN

Miguel Giutart, Calle Mariano Aguijo 67, Piso 1, Barcelona.
Sro. J. Costa, strato Covadonga-Sabadell, Barcelona
Sro. V. Ercharandio, Landabur No. 15, Barakaldo, Viskaja
P Sro. Antoni Masana, strato Supelveda 161, Barcelona
P Sro. J. Bube, strato Consejo de Ciento 412, Barcelona
P Enrique Coll, Banco del Comercio, Bilbao
Johano Rosais, libristo, pri Paleontologio, Geologio kaj Konhologio; Porta Ferrisa 30, Barcelona
A. P. Galceran, Provenza 188, 5a, Barcelona
P Salvio Rius, Poniente No. 1, Teya, Barcelona
Sroj. Joaquin Adau, Jose Elezcano, kaj Toustino Sabio, Jardines 7, Bilbao.
Por uzitaj poštmarkoj sendoj kartojn aŭ poštmarkojn A. Carreno, strato Volantin 9, Bilbao.
P Francisko Zarzosa, Elcano 3, Bilbao.
P Fino Dominga Cabornero, Ascao-22-tienda, Bilbao, Spain.

REKLAMADO.

Cu vi havas procesojn kontraŭ fervojaj kompanioj, aŭ pri ter-posedajoj. Mi povas fari al vi profitojn. Skribu al mi kaj ne permesu ke la legoj pri templimoj malhelpu vin.—D. B. Axtell, Advokato, Franklin, Texas, U. S. A.

Hair Goods, Toilet Requisites. Specialty, Wavy Switches.
—Prof. A. J. Charles, Westfield, N. Y.

TYPEWRITER—I have a Universal Hammond with back space key, manifolding hammer, wood base board and cover, type shuttle for either English or Esperanto, everything is perfect working order and the machine is in excellent condition. As I am replacing this with a larger machine for special work I will send this to the first person sending we check or money order for thirty dollars, and whoever gets this will get a bargain. Act now. Ernest F. Dow, Esperanto Printer and Publisher, West Newton Station, Boston, Mass.

ALL IOWA ESPERANTISTS favoring the organization of a State Association will please correspond at once with Mr. C. J. Roberts, Omaha, Nebraska.

SOUTHERN SCHOOL OF ESPERANTO, English, Painting, Music and the Drama. Boarding and day school. Instruction by correspondence. Key for Esperanto pronunciation and conversation, ten cents. Avoid the northern winter in Beautiful Savannah. Address Mrs. Esther Owen, 328 Barnard Street, Savannah, Georgia, U. S. A.

AMERIKA ESPERANTISTO

WITH WHICH IS COMBINED

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL

Entered as Second-Class Matter October 1, 1907, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879

BOOK DEPARTMENT

Prices include postage. Terms, cash with order. Add ten cents for exchange on local checks. One-cent stamps accepted for small amounts. Write orders on separate sheet—apart from correspondence on other matters. Address all letters and make all remittances payable to AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, 708-714 EAST FORTIETH STREET, CHICAGO.

THE AMERICAN ESPERANTO BOOK.

Extra Cloth Binding	\$1.00
Limp Leather Pocket Edition.....	1.25

Ever since its publication in 1907, the sales of The American Esperanto Book have exceeded, in America, the combined sales of all Esperanto text-books, both domestic and imported. The Esperanto text and exercises are by Dr. Zamenhof, author of the language. The grammar and commentary are by Arthur Baker, written in the United States language, especially for Americans. The Esperanto-English vocabulary is very large and complete. The English-Esperanto contains several thousand selected English words with translation. Total, 320 pages.

COMBINATION PRICES.

Cloth Book and Magazine one year.....	1.50
Magazine one year, Paper Book FREE....	1.00
Paper book and Magazine six months....	.60

CLUB DISCOUNTS.

Cloth Book and Year Subscription (clubs of five)	\$1.20
Leather Book and Year Subscription (clubs of five)	1.40
Paper Book and Year Subscription (clubs of five)	.75
Paper Books and Six Months' Subscription (clubs of five)	.45
Cloth Book, five or more.....	.75
Leather Book, five or more.....	1.00

The rate indicated as applying to clubs of five applies to subsequent orders in any quantity from Esperanto club or bona fide subscription agent.

IMPORTED BOOKS.

Abatejo de Westminster.....	\$.15
Advokato Patelin (Evrot).....	.25
Angla Lingvo Sen Profesoro.....	.30
Aladin; au, La Mirinda Lampo.....	.20
Anatomia Vortaro	.45
Antaudiro (Stewart)	.20
Aspazio (Svjentokovski—Leon Zamenhof)	.75
Avarulo (Moliere—Meyer)	.25

Aventuroj de la Kalifo (Cox).....	.15
Bardell Kontrau Pickwick.....	.20
Brazilio (Backhauser)	.35
Bukedo (Lambert)	.65
Boks kaj Koks (Morton—Stewart).....	.20
A one-act comedy for 2 men and 1 woman.	
Chio, (a game)	.50
Cikado che Formikoj	.20
Cox Grammar and Commentary.....	1.00
An exhaustive treatise, too elaborate for beginners, but should be in the hands of every writer, teacher and serious student. Cloth, 357 pages	
Dictionnaire Esperanto-Francaise	.60
Diversajhoj (Lallemand kaj Beau).....	.45
Don Juan (Moliere—Boirac)	.45
Du Mil Novaj Vortoj.....	.45
Dutch-Esperanto Text-Book	.25
Edzigho Malaranghita (Inglada)	.20
Elektitaj Fabeloj de La Fontaine.....	.25
Esperanto in Fifty Lessons.....	.50
Esperanto Teacher (Helen Fryer)	.25
Eneido (Virgilio—Vallienne)	.90
English-Esperanto Dictionary	.65
By O'Connor and Hayes (The large book is known as the Rhodes Dictionary). Contains about 12,000 common English words, with Esperanto translation; 200 pages, press-board cover.	
Rhodes English-Esperanto Dictionary.....	2.00
Elektitaj Fabeloj de Fratoj Grimm.....	.55
Esperanto-English Dictionary (Motteau) ..	.65
Esperanta Sintakso (Fruictier)	.45
Esperantaj Prozajhoj (dudek verkistoj) ..	.75
Esperantista Poshkalendaro (M. & B.) ..	.35
La Faraono (three volumes)	2.05
La Faraono (any one volume)	.70
Frazaro	.45
First Reader (Lawrence)	.25
French-Esperanto Text-Book	.25
Dano-Norwegian Text-Book	1.00
Fundamento de Esperanto (Paper).....	.60
Fundamento de Esperanto (Cloth).....	.90
Fundo de l' Mizerio	.25
Fundamento Krestomatio (half-leather) ..	1.50
Fundamento Krestomatio (paper)	1.10
George Dandin (Moliere—Zamenhof)	.35
Ifigenio en Taurido	.65
(Dresden Congress Play)	
Imenlago (Storm—Bader)	.25

Inter Blinduloj (Javal—Javal).....	.60
Internacia Krestomatio (Kabe).....	.40
Interrompita Kanto (Orzeszko—Kabe)...	.25
Julio Cezaro (Lambert)	.60
La Kaprino de Sro. Seguin	.05
Kastelo de Prelongo (Dro. Vallienne)....	1.20
LA KOLOMBA PREMIO (Dumas-Papot)	.20
Kolorigisto Aerveturanto	.15
Komercaj Leteroj (Berthelot kaj Lambert)	.20
Komerca Sekretario (Sudria)	.20
Komunista Manifesto (Marx—Baker) ...	.50
Korkordanco de Ekzercaro (Wackrill)	.35
Kondukanto kaj Antologio (Grabowski)...	.60
Graded exercises, literature, etc.	
Kristana Esperanta Kantareto	.20
Kurso Tutmonda Lau Natura Metodo...	.25
Libro de Humorajo	.75
Lauroj (prize articles from "La Revuo")...	.65
Matematika Terminaro (Bricard).....	.25
Mistero de Doloro (Pujula y Valles).....	.60
A three-act Drama.	
Monadologio (Liebniz—Boirac)	.20
AKOPO DE LIA ONKLO (R. M. Chase)	.20
Muzika Terminaro (F. de Menil).....	.20
Nevo Kiel Onklo (Schiller—Stewart)...	.30
Ordo de Diservo (Anglican Church).....	.20
Pola Antologio (Kabe)	.60
Polish Text-Book	.30
Polish Word-Book	.25
Pri Apendicito (Roberts-Besemer)	.10
Provo de Marista Terminaro	.10
Poshlibro Internacia Por Aferistoj, Turis- toj, ktp.	.60
Paghjoj el Frandra Literaturo.....	.45
Predikanto	.25
Primer of Esperanto (O'Connor)	.10
Proze kaj Versoj (Vincente Inglada).....	.60
Psalmaro	.75
Pictorial Esperanto Course.....	.35
Poshkalendaro (Fred)	.25
Rabistoj (Schiller—Zamenhof)	.65
Rakontoj pri Feinoj (Perrault—Sarpy)...	.30
La Regho de la Montoj.....	1.05
Revizoro (Gogol—Zamenhof)	.50
Robinsono Kruso (Defoe—Krafft)	.50
Rompantoj (Valjes)	.30
Sentenco de salomon (Zamenhof).....	.45
Shi Klinighas Por Venki	.50
Standard Course (Bullen) paper	.25
Standard Course; same, in cloth	.50
Standard Manual (Jolley), cloth, 50; paper	.35
Sug la Negho (Porchat—Borel paper)	.35
Tria Kongreso	.50
Tri Unuaktaj Komedioj	.30
Tutmonda Jarlibro Esperantista (1908)...	.60
Tutmonda Anekdotaro (Unua)	.10
Universala Vortaro (Zamenhof)	.30
Unua Legolibro (Kabe)	.55
Unua Protestant Diservo	.15
Ventego (Shakespeare—Motteau)	.75
Verdaj Fajreroj (Frenkel)	.30
Verkaro de Devyatnin	.60
Vijinetto de la Maro (Zamenhof)	.45
Vojagho Interne de Mia Chambro	.25
Vollständiges Lehrbuch der Esperanto ..	.45
Wörterbuch Deutsch-Esperanto	.75
Yiddish Text-Book (Bresler)	.25

ESPERANTO KEYS.

Foreign Languages, per copy, 2c; 100....	1.25
Bohemian, French, German, Hungarian, Italian, Norwegian, Portuguese, Russian, Spanish.	

Keys in English, 2c each; in lots of 25 or more, each ..... .01
 No better propaganda matter is printed. Write a letter to your friends, in Esperanto, enclosing a Key. He will be "tickled" to see how easily he can read

WHOLE OF ESPERANTO

Foreign Languages, per copy, postage paid..	.05
Bohemian, French, German, Italian.	
PROpaganda Paper	
Elements of Esperanto, 16-page pamphlet; 10 for 10c; 50 for 30c; 100.....	.50
Grammar Propaganda Cards, 50 for 13c; 100	.25

SONG-BOOKS AND MUSIC.

Sheet music is imported by us often through indirect sources and cannot be guaranteed in perfect condition. Sent postage in strong mailing tubes at prices quoted:

Himno al Zamenhof (Deshays)	.35
La Kanto de l'Cigno (F. de Menil)	.35
La Vojo (Deshays)	.20
Kushas Somero (F. de Menil)	.35
Mi Audas Vin (L. Zamenhof-Harris)	.35
Mi Audas Vin (F. de Menil)	.35
Birdoj Forflugu (Seyanaeve—Guivy)	.50
Himno (Dombroviski—Guivy)	.40
Serenado (Butler—Bird)	.35
Esperanta Kristana Kantareto	.20
Kantaro ('Thirteen songs for quartet) ..	.25

AMERIKA ESPERANTISTO SAMPLE COPIES.

We have some copies of June, July, August, September, October, 1909. Selection impossible. We'll mail you bundles of these at four cents a pound, which is what the postage costs us for sample copies.

INTRODUCTION TO ESPERANTO.

Declared by many persons to be the very best piece of propaganda matter to put in the hands of the man who isn't an expert on grammar. Handsome half-tone cover on enamelled stock. Made to sell at ten cents, but reduced to five cents a copy for propaganda purposes.

FOREIGN MAGAZINES.

During 1909 we bought many foreign magazines of Esperanto in bundles, and have hundreds of odd copies left over. We will send you ten, all different titles, for fifty cents, but can't make special selections. Most people who've bought these bundles were highly pleased.

PROPAGANDA PHOTOGRAPH.

We have some large imported photographs of a great collection of Esperanto periodicals. These were offered by mistake at 10 cents. They cost more than that in Germany, and the price, mailed in secure package, is 25 cents. It is quite the thing to show for propaganda purposes, and no collection is complete without it.

LA REVUO—BARGAIN.

We will mail six different copies of La Revuo, back numbers of 1909 only, for fifty cents. Sample copy for 10 cents. Order early, and name a substitute—we have only a dozen collections.—American Esperantist Co.

VOLUMO VII

CHICAGO FEBRUARO MCMX

NUMERO I

OFFICIAL PART

ESPERANTO ASSOCIATION
OF NORTH AMERICA

Central Office: Chamber of Commerce,

Washington, D. C.

ELECTIONS.

The General Council of the Esperanto Association of North America has elected as President the Hon. John Barrett, the Director of the International Bureau of the American Republics. Mr. Barrett has accepted the position. A reading of the sketch of the work of this Bureau and its Director will show how important an addition this prominent diplomat, scholar, and peace advocate is to the work of the Association.

NOMINATIONS.

In response to the request for nominations, from General Sebert, President of the Konstanta Komitato de la Kongresoj, the General Council has nominated as Sekretario-Adjunkto of this committee the General Secretary of the E. A. of N. A., Mr. Edwin C. Reed, and as a member of the committee, Mr. Herbert Harris, of Portland, Maine, the Councilor for the New England Division.

BY-LAWS.

The following By-Laws have been passed by the General Council as substitute for those previously in force, and as a supplement to the constitution.

Article I—Membership.

Sec. 1. All members of any organization chartered by this Association shall become members of this Association upon the payment of dues to the secretary of this Association, as provided in Art. VI. of the Constitution.

Sec. 2. Each organization chartered by this Association shall keep on file with the secretary of this Association a complete copy of the Constitution and By-Laws adopted by such organization and the names and addresses of all its officers.

Article II—Dues and Votes.

Sec. 1. Every membership paid in shall be

credited to the Division to which it belongs and the total number of memberships paid in each Division shall represent the voting power of its Councilor in the affairs of this Association.

Sec. 2. The annual dues shall be paid on admission to membership and on the first of each October thereafter, except that members admitted between the adjournment of the annual Congress in any year and the first day of October of that year shall be in good standing until October 1 of the following year.

Sec. 3. The fiscal year of this Association shall begin on October 1.

Article III—Officers.

Sec. 1. The Secretary of the Association shall act as Secretary to the General Council, presenting to the Council all matters worthy of its consideration and keeping a record of its decision thereon.

Sec. 2. Any councilor wishing to present a matter to the other members of the Council for consideration and vote shall communicate it in writing to the Secretary.

Sec. 3. The Executive Committee may present matters to the Council for consideration and vote by sending them through the Secretary.

Sec. 4. Any person not a member of the Council or of the Executive Committee who wishes to present such a matter to the Council shall communicate same to the councilor of his division, who may present it as provided in Sec. 2 above.

Sec. 5. There shall be no limit to the right of any councilor to propose changes in any matter that has been voted upon, or to propose a reconsideration of such matter, whether same was adopted or not, but until such proposed change has been accepted by the Council, it shall not affect any proposition or part thereof that may have been adopted.

Sec. 6. In all matters presented to the General Council for consideration and vote the ballot shall be closed at the expiration of.

AMERIKA ESPERANTISTO

three weeks from the day notices were mailed.

Sec. 7. Councilors shall be considered to have voted in favor of any proposition or part on which they do not express a choice, unless the Secretary shall have received notice of their absence from the country at the time of voting.

Sec. 8. All matters to be presented to the council for consideration and vote shall be so drawn up that the vote may be expressed on each part thereof by a stroke of the pen. The person making the proposal shall incorporate his reasons in the shape of a preamble as a part of the proposal and shall affix his signature thereto. The Secretary shall promptly send two copies of the same without change to each councilor who shall immediately express his choice on one copy and return it to the Secretary, retaining the other for his file. The Secretary shall notify each councilor and the chairman of the Executive Committee of the result of the ballot.

THE SIXTH.

While the circumstances necessitate that those in the Capitol City take to a great extent the leadership, the working out and putting together of the details for the Sixth International Congress, this Congress is not a Washington Congress, but an American Congress, invited by and under the direction of the Association which represents the Esperantists of all English-speaking North America. Since this is so, each Esperantist who has a suggestion for the Congress, and each who can and is willing to take a part in the amateur concerts, dramatics, etc., should communicate these facts. In making suggestions, place these upon separate sheets of paper, labelled "Congress Suggestion," for convenience in filing and distributing to proper committees. It is also very desirable that the committee may have some idea by a "straw ballot" of the probable attendance from North America, and the special meetings desired. Each person expecting to attend is requested to write a postal card to the Central Office of E. A. of N. A., Chamber of Commerce, Washington, and state in what sectional meeting, if any, he is interested. A few of the sectional meetings upon the program at previous congresses have been: physicians, scientists, druggists, instructors, journalists, dentists, lawyers, young people, commercial, railroad men, military and naval men, etc. No one writing will be held as pledged to attend, but the information will be of great assistance. All clergymen planning to attend the Congress are requested to state their denominations. It is planned to have an Esperanto service in every church in Washington.

CONGRESSMEN.

The attitude of each Senator and Representative in Washington can have a great deal

of influence for or against many of the plans for "La Sesa." While the General Secretary will be glad to call upon and talk with any of them, it is not an easy manner to get a good interview except for a constituent. If every Esperantist will write to his or her Congressman and Senators, telling in a concise way what our movement is, speaking of the Sixth International Congress, and ask for his assistance in anything he can do to help, it will do wonders to open the way. In each letter state that the General Secretary of the Esperanto Association of North America is Edwin C. Reed, located at the Chamber of Commerce, Corner F and 12th streets, Washington, that he will be glad to call and present more details. Send a copy of your letter and of the reply received to Mr. Reed so that he may be thoroughly informed before calling.

MEMBERSHIP.

The fee for membership until October 1, 1909, in the Esperanto Association of North America is fifty cents. This includes membership in the district association, where one exists, and should be sent either to the General Secretary, Edwin C. Reed, Chamber of Commerce, Washington, D. C., or to the Secretary of the district. This fee is used entirely for expense of postage, printing and propaganda, and entitles the member to one vote in the affairs of the Association, election of officers, etc., and to attendance at the business sessions of the Esperanto Association of North America during the Congress next August.

SUSTAINING MEMBERS.

The fee for Sustaining Members is ten dollars a year, or one dollar a month, in addition to the regular fee of fifty cents. This fee should be sent directly to the General Secretary, who will issue the special Certificate of Sustaining Membership. The fund created by Sustaining Membership fees and by contributions is used for the support of the central office, the salary of the Secretary, and preparation for "La Sesa." A Sustaining Member receives no extra voting privileges, but is given the special thanks of the Association for making possible its extra work during this year. In addition to those already reported, the following have become Sustaining Members:

J. G. Cooper, McMinnville, Ore.
 Dana Willis Fellows, Portland, Me.
 Dr. A. Rudy, Raleigh, N. C.
 Dr. R. Matthews, Wichita, Kan.
 Miss Zoe E. Shaklee, Coldwater, Okla.
 Lewis B. Lüders, Philadelphia, Pa.
 Mrs. Lewis B. Lüders, Philadelphia, Pa.

DISTRICT FEDERATIONS.

The role of the district federations, as an integral part of the organization under the

amended constitution of the Esperanto Association of North America, is an extremely important one and can be of great benefit to the cause. No extra expense of membership fees is put upon the members, since the dues for membership remain the same, one half being retained by the district federation and one half being sent to the central office. The advantages of a district federation of the General Association are many, among which is the increase of official workers, who can take charge of the propaganda and help the general officers with work and advice, and the added interest for many if the affair is brought nearer home, with a live branch in their own state. Anyone interested or willing to take a hand in forming a federation in his state should write at once to the General Secretary, who will gladly furnish all needed information.

ATTENTION NEW YORK!

Several members throughout the state of New York have expressed a desire for a district federation. Steps are already being taken to form such a federation including all the state except Greater New York city and immediately surrounding territory. All members of the E. A. of N. A. are requested to correspond with Mr. Herman J. Westwood, Fredonia, N. Y., who will act, for the present at least, as District Secretary-Treasurer. Any in this district who are not paid-up members of the Association may send the fee of fifty cents to Mr. Westwood and will receive card of membership covering the New York State Federation, and the Esperanto Association of North America.

If a similar district organization for New York city and vicinity is desired by the members, they should correspond with the General Secretary or with the Councilor for New York, Mr. Henry D. King, 167 Clinton Ave., Brooklyn.

IOWA ORGANIZATION.

A district federation in Iowa is being formed and all members of the Association, and those desiring to become members should put themselves in communication with the Councilor of the Prairie Division, Mr. C. J. Roberts, 1920 S. 53rd St., Omaha, Neb., or with Prof. James Ellis Gow, Coe College, Cedar Rapids, Iowa.

NEW ENGLAND.

The New England Esperanto Association, the chartered district federation of the Esperanto Association of North America for the states of Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island and Connecticut, is making a strenuous effort to retain its place as the leading district in point of members. Up to the first of January, charters had been granted to nine local societies. These are:

Portland Esperanto Society; La Pionira Grupo, of Manchester, N. H., Boston Esperanto Society, Providence (R. I.) Esperanto Society; La Vigla Grupo, of Manchester, N. H.; New Haven (Conn.) Society; Washington Academy Esperanto Society of E. Machias, Me.; Rockland (Me.) Esperanto Society, and Hallowell (Me.) Esperanta Klaso. The evening of January 1, Prof. W. J. Spillman, of E. A. of N. A. Executive Committee, gave a lecture at the Boston Public Library, under the auspices of the New England Association. On January 5 and 6, by arrangements of Councilor Harris, Prof. Spillman spoke at the University of Maine and before the Portland Chamber of Commerce. The Secretary of the New England Esperanto Association, Dr. C. H. Fessenden, 34 Pelham St., Newton Centre, Mass., will assist anyone in New England in propaganda or organization.

WILLIAM M. AMPT.

By the death of Mr. William M. Ampt, our cause has lost one of its ardent supporters. Last year, with the aid of Mr. H. S. Blaine of Toledo, and Dr. Ivy Kellerman, then of Columbus, Mr. Ampt organized the Ohio Esperanto Association, of which he was President during the past year. Mr. Ampt is one of very few Americans who have been in attendance upon International Congresses, having taken part in the Third, Fourth and Fifth. In common with practically every Esperantist who has really seen Esperanto "in action" or who has a sufficient knowledge of foreign languages to get an international point of view, he was firm in his loyalty to Esperanto Zamenhofa. The Executive Committee of the Esperanto Association of North America, immediately upon hearing of this great loss, passed the following resolutions:

"The Executive Committee of Washington learns with much regret of the loss by death of our esteemed fellow-worker, Wm. M. Ampt, through whose efforts so much has been done for the cause of Esperanto in the State of Ohio, and directs the General Secretary to express to the family of Mr. Ampt and the Cincinnati Esperanto Society the sympathy and feeling of mutual loss which has been sustained."

REPORT OF THE COUNCILOR OF THE EASTERN DIVISION.

The Pennsylvania District reports thirty new members added during December, making a total of 152 members in good standing on December 1.

A determined effort is being made to establish a District Association for New Jersey. All records show a wonderful increase of members in the territory where district associations have been formed. All persons living in New Jersey who are willing to assist in the

work of forming a State Association for that state are requested to communicate at once with the undersigned, who has the matter in charge. It should be borne in mind that the formation of the District Association adds nothing whatever to the expense of membership because one-half of the dues is paid either to the Councilor of the district or to the District Association, if one exists.

As one of those who attended the convention at Chautauqua last summer and helped to work out the system on which our organization is now working, I desire to call the attention of the Esperantists at large to the provision for sustaining members at \$10.00 per year or \$1.00 per month for twelve consecutive months in addition to the regular dues of 50c per year.

Last year the Association was able to exist only through the kindness of several of the heads of the association, who gave liberally of their time and money. This year we have undertaken a great responsibility in the preparations for the Sixth International Congress next year, and the money received from the dues would not nearly suffice for the expenses for the reason that it is absolutely necessary to have one man at least who will devote his entire time and attention to the work of the organization. In order to do this we must pay him a living salary. The plan of sustaining memberships was adopted as the most practical method of obtaining the necessary funds, and our secretary, Mr. Reed, agreed to give up his entire time to the work of the association on the chance of receiving the promised salary. The season has advanced pretty far and as yet Mr. Reed's salary will only be about \$250 for the year, judging from the number of sustaining memberships already received. There must surely be at least 100 persons among the Esperantists of America who are sufficiently interested in the success of Esperanto and the Sixth Congress in this continent to donate ten dollars apiece to the cause, and I feel sure that there are that many who feel it their duty to subscribe this amount, now that the needs of the association have been made clear to them.

JOHN M. CLIFFORD, Jr.,
Councilor.

Braddock, Pa.

SOUTHERN STATES.

Mr. Virgil C. Dibble, Jr., 76 Wentworth St., Charleston, S. C., the General Councilor of the Southern Division, is anxious to find assistants in all parts of his division to act as State Secretaries and assistants. On the nomination of Mr. Dibble, the following State Secretaries have been appointed:

North Carolina, Dr. A. Rudy, Dept. of Modern Languages, Raleigh, N. C.

Mississippi, Prof. Calvin S. Brown, Dept. of Romance Languages, University, Miss.

Georgia, Prof. Richard Schliewen, Brennau College, Gainsville, Ga.

NEW JERSEY.

Steps are being taken to organize in New Jersey a district federation. All interested should write the Councilor, John M. Clifford, Jr., Braddock, Pa., or to the "Representatives" of New Jersey, Dr. Addison O'Neil, Box 272, Ridgewood, N. J.; Mr. Rolland B. Moore, Elizabeth, N. J.; Mr. John H. Brown, Room 101, Bible House, New York City.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

A testo pri Kapableco
Miss Harriet Hood, Omaha, Neb.

HON. JOHN BARRETT.

The Hon. John Barrett, who has recently been elected to and has accepted the presidency of the Esperanto Association of North America, is a diplomat and scholar of international fame. Mr. Barrett, who is now the Director of the International Bureau of the American Republics, is a native of Vermont, and now forty-two years old. He came of one of the oldest and best known families of New England. His father, Charles Barrett, was prominently interested in public affairs and also a scholar and artist. His mother, Caroline Sanford, was the daughter of William Riley Sanford, one of the leading farmers of the state, and president for many years of the State Agricultural Society. Although Mr. Barrett's father was a man of culture and influence, he, like many New England gentlemen, did not have sufficient money to send his sons through college, and for this reason his younger son, John Barrett, worked his way and paid his own expenses through both the preparatory school and college following. He went first to Vermont Academy, Saxtons River, Vermont, then to Worcester Academy, Worcester, Massachusetts, and later to Dartmouth College, Hanover, New Hampshire, where he graduated in the class of 1889, winning a number of prizes for essays on political, historical and literary subjects, and representing his class and Greek letter society on the college paper. Upon graduation he went directly to Oakland, California, where he taught school for a few months in Hopkins Academy. He then went into newspaper work, doing reportorial and special service on different news-

papers in San Francisco. In the late fall of 1889 he proceeded north to Seattle and Tacoma, and then went from there to Portland, Oregon, where he took up his residence in 1890 and became the associate editor of the Evening Telegram. He at once took an interest in public affairs, advocating closer relationship between the Pacific Coast and the countries of the Orient. In early 1894 President Cleveland appointed him United States Minister to Siam in Asia, where his special mission was to settle a dispute between an American resident in that country and the Siamese Government, involving several millions of dollars and the interpretation of the treaty rights of the United States. He brought this case to successful arbitration, securing an award for the American claimant amounting to many hundred thousand dollars. In 1898 he resigned his position as United States Minister to go as special correspondent of a syndicate of European and American papers in the Philippine Islands. In the early part of 1899 he served on a special commercial commission, which traveled through China, Japan and India. On this occasion he visited every important section of China and made valuable reports as to its trade possibilities. In 1901 he was appointed by President McKinley delegate of the United States to the Second Pan-American Conference held in Mexico. In 1902 the Directors of the St. Louis Exposition unanimously elected him Commissioner General of Foreign Affairs, for the purpose of inviting foreign countries to participate. In the execution of this mission he made a tour of the world, visiting every important country from Japan to England. In 1903 President Roosevelt appointed him United States Minister to the Argentine Republic; in 1904 he was transferred as Minister

to Panama for the purpose of adjusting the relations between the government of Panama and the United States government in the Canal Zone. On the completion of the latter work he was sent as United States Minister to Colombia for the purpose of negotiating new treaties between that country, Panama and the United States. In early 1907 the Secretary of State of the United States and the Latin American diplomatic representatives in Washington, forming the Governing Board of the International Bureau of American Republics, unanimously elected him as the new Director for the purpose of reorganizing and building up the Bureau into a world recognized institution for the promotion of Pan-American Commerce, friendship and good will.

In appreciation of his services many governments of Latin America have thanked him, and a number of educational institutions in South America have conferred degrees upon him. He has written many articles for the magazines and newspapers upon both the Orient and Latin America, and is constantly being invited by chambers of commerce, boards of trade, and other commercial organizations throughout the United States to discuss before them the opportunities for the development of closer relations of trade and friendship between the United States and the Latin American nations.

Although Mr. Barrett's legal residence is in Portland, Oregon, he makes his home now in Washington, D. C., inasmuch as the International Bureau of the American Republics has its headquarters there. He belongs to the Metropolitan, Chevy Chase, University, and Country clubs in Washington; the University and Lotos clubs in New York city; the University club in Chicago, and the University club in San Francisco.

END OF OFFICIAL PART.

LA MOVADO EN USONO

NOVANGLAJ AGADOJ.

Antaŭ monato mi skribis pri la sukcesplenaj penadoj de la Bostonia Esperantista Societo dum la 1915a Eksposicio, kaj nun mi deziras mallonge skribi pri kelkaj el la rezultatoj de tiuj penadoj.

La komitato, kiu tiel bone prizorgis la tiaman aferon, fariĝis konstanta komitato, kaj nun ĝi estas ne komitato de la Bostonia Societo, sed komitato de Novangla Esperantistaro, la 1915a Komitato. Gia prezidanto estas Dro. Lowell kaj la aliaj anoj estas sinjoroj Lee, Ward, Durkee, Church kaj Dutton. Ĉi tiu komitato prizorgos la ĝeneralan edukadan kaj propagandan movadon, obtenos monon por helpi al tia laboro, kaj mallonge, faros ĉiajnojn por aldoni al la sukceso de la lokaj societoj.

Unua, kaj tre grava rezultato de la agado de tiu komitato estas, ke Novangla Esperantistaro jam havas loĝejon, hejmon en la centro de Bostono. Ĉe No. 12 Huntington Avenue, ĉambro 603, estas la ĉefloko de la Novangla kaj Bostonia Societoj. Tie estas daŭra elmontro de Esperantaj objektoj, tie estas kolekto da libroj kaj broshuretoj, oni jam abonis dekok Esperantajn ĵurnalojn kiuj estos tie legeblaj, kaj tie estos la renkontejo de la apudbostonaj samideanoj, kaj aliurbanaj vizitantoj. Estas espereble ke baldaŭ tie estos ankaŭ Esperanta konsulejo. Tiun ĉeflokton prizorgas Sro. Mathias Amster, kiu preskaŭ ĉiam estas tie trovebla por disdoni sciigojn al Esperantistoj kaj neesperantistoj, private aŭ enklase instrui al lernantoj, kaj fari ĉiuspecajn servojn al ĉiu vizitanto. Kvankam la ĉambro mem estas modesta la lokiĝo estas bonega. Ĝi estas en unu el la konstruaĵoj sur la mond fama "Copley Square," rekte trans la strato de la Publiko Biblioteko.

Dua rezultato de la komitata agado estas ke la estraro de la Biblioteko konsentas enmeti esperantajn librojn en la Bibliotekon.

Pri la Novangla Asocio mem, malgraŭ la malfrua disdonon de membrokartoj k. t. p.,—pro la administrada kaj lokiĝa ŝanĝoj de la nacia asocio,—la envarbiĝo en tiun asocion estas tute kontentiga. En la daŭro de du monatoj naŭ societoj, el kvin ŝtatoj, ricevis rajtskribaĵojn, kaj membrokartoj disdoniĝis al ĉirkaŭ ducent geanoj,—kaj ni nure komencadas!

Tiaj estas nunaj kondiĉoj. Nun, vorton pri nia komenco de la novjaro. La unuan de Januaro, je la kvina vespere, la Asocio kun-

venis ĉe la Publiko Biblioteko por agada kunsido. Oni elektis la jenajn novajn oficistojn: vic-prezidanto el Connecticut, Sro. G. E. Stansfield el New Haven; v. p. el Maine, Sro. D. W. Fellows el Portland; v. p. el Massachusetts, Sro. W. L. Church el Boston. Por publikiga komitato oni elektis Srojn. Church, Lee, kaj Fessenden. Oni proponis ŝanĝojn de la konstitucio konforme kun la ŝanĝoj de la nacia asocio. Post la agada kunsido multe el la ĉeestantoj iris al apuda restoracio, kaj se oni kredas ke Esperanto ne estas parolebla lingvo, tiu devis aŭskulti la daŭran babilardon kaj ŝereadon de la mangantoj.

Je la oka la asocio rekunvenis en la parolada ĉambrego de la Biblioteko, kie jam sin trovas aŭdantaro por aŭskulti la paroladon de Prof. Spillman pri la progreso de Esperanto. Simple, kaj samtempe, elokvente kaj fortege Sro. Spillman prezentis vicon da faktoj kiuj nepre devas konvinki al la plej pesimisma skeptikulo ke Esperanto vivas kaj vivos, taŭgas kaj taŭgos la ĉiujn bezonojn de homaro, ĉu negociadajn, ĉu sociajn, ĉu literaturajn. Aplaudo estis ofta kaj kora.

Tiamaniere ekvojaĝis la bonŝipo Esperanto en la nekonitan 1910an, gvidita de ŝipanaro da lojalaj kaj entuziasmaj geviroj, regata de saĝa kaj vigla oficistaro, kaj plenata de fervoraj gevojaĝantoj. Ĝi estas bela ŝipo, sufice vasta, kaj tute martaŭga. Dum la venonta jaro ĝi penos trafi la ĉiujn havenojn de Novanglujo, Aŭguston ĝi haltos ĉe Washington por la "Sesa." Kiom kostos biletoj por ĉi tiu septmonata vojaĝo? Ĉu kvin-cent dolarojn? Ho ne! Tute ne! Nur kvindek cendojn!

Aĉetu viajn biletojn nune!

Por biletoj kaj pluaj sciigoj turnu al Dr. C. H. Fessenden, Newton Centre, Mass., Secretary "New England Esperanto Association."

MORTO DE SRO. AMPT.

La 16-an de Decembro, en sia hejmo ĉe Cincinnati, mortis Sro. W. M. Ampt, eminenta Esperantisto de tiu urbo. Naskiĝinta en la jaro 1840, Sro. Ampt estis edukata kiel advokato, kaj tiun profesion le sekvis ĝis sia morto. Partoprenante multe en la registaraj aferoj de sia ŝtato, kaj atakante multajn legojn en la nomo de la popolo, li ricevis la titolon "Statano Ampt" kaj ĉiam ĝin portis kun honor kaj fiereco. Dum la lastaj tridek jaroj, diras la lokaj ĵurnaloj, li vojaĝis ĉiun someron kun sia edzino, kaj dum la lastaj tri jaroj li vizitis la internaciajn kongresojn de Esperanto. Post-

vivanta estas vidvino, sed neniu filo. Li ĉiam havis grandan fidon en Esperanto, kaj forte kredis en ĝia eventuala grandega sukceso. La sekretario de la Esperantista Societo de Cincinnati skribas: "Kvankam ĉiu Esperantisto en la mondo ploros lian morton, ni en Cincinnati pli sentas ĝin. La perdo estas granda al ni. Li estis konsulo de Cincinnati al Universala Esperanto-Asocio kaj prezidanto de la Ohio Esperanto Association."

Pri Revuoj.—Fremdlandaj gazetoj kaj revuoj estas petataj ne plu presigi la adresojn de *Esperanto News* kaj *Esperanto Student*. La unua ne estas publikigita de pli ol unu jaro, kaj la dua ĵus aliĝis al *Amerika Esperantisto*. Do estas domaĝe, ke eksterlandaj samideanoj ankoraŭ skribas peti provekzemplerojn aŭ informojn pri ili.

Rockland, Maine.—Sino. Maria T. Bird gastigis la Esperantistan Klubon la 15'an de Decembro, en honoro de la naskotago de Dro. Zamenhof. Oni ornamis la domon per esperantajoj, donis al la gastoj rusan teon, konfitajoj, k.t.p., laŭ la tea kutimo, kaj Sino. Tibbetts kantis.

McMinnville, Oregon.—Oni preparas grandan kunvenon por la vizito de Sro. Baker, el Chicago, sub la aŭspicoj de la "Kono" Klubo. Tiun esperantan nomon prenis sur sin la ĉefa komerca klubo de la urbo—sufiĉe bona utiligo de vorto el nia lingvo. Oni intencas ankaŭ paroligi Sron. Baker antaŭ la kolegio, alta lernejo, kaj virina klubo—en sama tago!

Kelkaj Ŝtatoj.—Dum Januaro kaj Februaro Sro. Arthur Baker, direktoro de *Amerika Esperantisto*, faras grandegan rondvojaĝon inter okcidentaj ŝtatoj California, Oregon, Washington, Idaho, Utah, Colorado, Kansas, Oklahoma, Texas, Missouri kaj Iowa. Li faras propagandajn paroladojn, kelkfoje sub aŭspicoj de kluboj, kelkfoje laŭ administrado de individuoj, kun celo krei klubon.

Portland, Maine.—La Esperantista Societo havis specialan kunvenon la 15'an de Decembro, honorante la naskotagon de Dro. Zamenhof. La prezidanto, Sro. Fellows, parolis pri la vivo kaj laboro de Zamenhof; Sino. Viola de Grys kantis "Ho, Mia Kor'!" laŭ Guivy, "Serenado" laŭ Sino. Maria T. Bird, kaj "Mi Aŭdas Vin" laŭ Herbert Harris; Charles L. Foster kantis sian propran tradukon de *Rocked in the Cradle of the Deep* (Lulita en la Lulilo de l' Maro); la sekretario legis "La Kongresa Preĝo" de Dro. Zamenhof, kaj la societo kantis "Saluto al la Verda Stelo" kaj "La Espero." La societo nun kondukas ses kursojn, kaj multe da intereso montriĝas.—Herbert Harris, Sekretario.

San Francisco, California.—La unua kunveno de la nova Esperantists Klubo okazis la 7'an de Januaro, en Council Hall, 419 Jefferson Square. Ni esperas aŭdi paroladon de Sro. Baker dum Februaro, kaj granda aŭdantaro estas certigita. Kiel ateston pri la bezono de Esperanto en tiu

ci urbo, mi notis, sur kurtenego en unu teatro, reklamojn en naŭ lingvoj.—Wm. McDevitt, Sekretario.

Cincinnati.—La Esperantista Societo donas senpagajn kursojn en Esperanto, kaj komencigas novajn klasojn dumonate. La adreso de la societo estas 607 First National Bank Building, kaj la kunvenoj okazas ĉiuvendrede, vespero.

Canada.—A report from the Winnipeg Public Library shows that the one copy of the American Esperanto Book possessed by the library is in constant circulation and that more will be bought. Propagandists should remember that we sell at half price subscriptions for public libraries, and present at our own expense a cloth-bound copy of the Book.

Štato Idaho.—Sro. Bert P. Mill, el Idaho Falls, presigis por senpaga disdonado artikolon de Dro. Ivy Kellerman veritan por la *Popular Science Monthly*, pri The Necessity for an International Language (La Neceseco por Internacia Lingvo). Ĝi estas bonega lumigo de la temo.

"JINGLES."

This pretty book of juvenile poetry is mentioned here because the young authoress has dedicated it to a large number of Esperantists, including Dr. Zamenhof. The title page reads: "Jingles; written for dear friends by Winifred Sackville Stoner, Jr. (when five and six years of age)." Little Miss Stoner has a tremendous vocabulary—no other word describes it when we consider her age. She uses transpositions and circumlocutions with great ingenuity, and while sometimes her sense of meter fails her, at others it makes running flights through four or five long verses without missing a spark. And all this in a book of fifty pages in small type, at an age some years younger than Longfellow is said to have been when he wrote the cramped and limping epic about Mr. Finney and the Turnip. The average mind, used to contact with the average child of five or six, will have hard work resisting the impression that Miss Stoner has received a little collaboration in "Jingles," a mention of which would by no means have detracted from the charms of the little book, which is published by Smith & Butterfield, Evansville, Indiana.

MERGED WITH AMERIKA ESPERANTISTO.

The *Esperanto Student*, a monthly periodical formerly published at Rutherford, N. J., by John H. Brown, has been discontinued because of the publisher's ill health. The unexpired subscriptions will be filled by *Amerika Esperantisto*, but those who are already receiving both periodicals will be required to transfer the *Student* subscription to some other person, as these will not be accepted as additional credits from subscribers to *Amerika Esperantisto*.

IN FOREIGN LANDS

Hungary.—According to the official organ of the Hungarian Esperanto Society, the interest in Esperanto is growing with great rapidity, thirty or forty letters of inquiry being received every day at the central office.

Bohemia.—A detailed report of the national Esperanto Congress at Prague in September has just been issued. This congress was given under the protection of the city council of Prague, which gave it financial support (500 crowns). Though Bohemia was, previous to the congress, one of the most thoroughly "esperantized" countries of Europe, the effect of the congress has been new clubs springing up in many places and wide recognition of the language in official places.

France.—Many classes are being organized among labor unions by the society *Paco Libereco*. The federation of ceramic laborers at Limoges is doing fine propaganda work for Esperanto and has organized a course in the language for non-French workers. The Esperanto organ of Normandy probably carries more advertising than any other Esperanto periodical in the world, being patronized by thirty or more local firms.

Catholic Esperanto Congress.—A congress of Catholic Esperantists is announced for the Easter season of the present year. It is to be held in Paris. The device of the congress ticket is an outline of the Eastern Hemisphere, surmounted by a star and the words: *Unu Ŝafaro kaj Unu Paſtisto* (One Flock and One Shepherd).

Holland.—The December number of *Holanda Pioniro* is one of the best of the national propaganda organs, in both size and contents, and irresistably suggests the problem: If a little country like Holland can do this well, what ought America to do? Suppose you help to make a fitting reply!

Porto Rico.—The literary and humorous weekly, *Gil Blas*, published at San Juan, reprints from *Amerika Esperantisto* the portrait of Dr. Zamenhof and part of the report of the Fifth Congress. It promises to follow with other articles on Esperanto.

Great Britain.—The Esperanto movement sustained a great loss in the recent death of Major-General George B. Cox, well known to Esperantists as author of the Grammar and Commentary which bears his name, and as translator of numerous books. The solidity and strength of the British movement is well

reflected from month to month in the British *Esperantist*, a propaganda magazine unsurpassed in size, quality and circulation.

Finland.—A national convention of Finnish Esperantists was held late in September, and a constitution adopted for which it was hoped to secure government approval. In spite of the natural progressiveness of the Finns, and their advanced position on many subjects, Esperanto progresses very slowly, owing chiefly to the unstable political state of the country.

Free Thought Esperantists.—This small society, whose membership is mostly French, reprinted in brochure form the plea of Ferrer's attorney before the court which accomplished his death. Hundreds of copies were sold. Ferrer, now better known than during his life, was an Esperantist and held extremely advanced ground in modern philosophical and educational thought.

Y. M. C. A.—For two years Paul Hubner, whose address is now Deilbruck bei Kolin (post restante), Germany, has for two years published a little Esperanto paper for Y. M. C. A. interests. The subscription price is forty-five cents (Mk. 1.80). A translation of the Book of John (Bible) is being printed serially.

Germany.—The movement in Germany continues to show growing strength, bringing out new publications and new clubs. *Germana Esperantisto*, the national organ, promises enlargement to the limit of the postage unit, and will add literary matter and a section of practical discussion of every-day topics.

Roumania.—The Roumanians are making much capital of the fact that the queen, "Carmen Sylva," has taken their society under her patronage. They have one of the largest propaganda organs in the Esperanto world, published at No. 5 strato I. C. Bratianu, Bucharest. There is an Esperanto society of printers in Bucharest.

Universo.—This is *La Bela Mondo* revived under a new name. The most artistically-printed Esperanto magazine, with half-tone illustrations on plate paper, tinted border and letter-press work of highest quality. Diversified and interesting contents. Esperantists should pay special attention to such a magazine, as it is worth a dozen of the feeble and incompetent attempts so frequently made by persons knowing nothing of printing or publishing. Order from publisher, Heckners Verlag, Wolfenbuttel, Germany. Three marks for six months.

LITERATURO

STRANGA SPERTO.

Verkis *Raymond T. Bye*, George School,
Pennsylvania

La vetero estis nubema, kaj fulmotondro minacis. Tial mi devis resti hejme, kaj por pasigi la tempon mi decidis skribi leteron al mia amiko en Nov-Jorko. Ĉi tiu amiko estis bonulo, kaj sperta lingvisto, parolanta kelke da lingvoj. Ofte mi penis interesigi lin pri Esperanto, sed ĉiam li ridis kaj mokis la karan lingvon. Kelkajn tagojn antaŭe, kiam mi ree penis paroli pri tiu ĉi afero, ni disputis kaj disiĝis kolere. Nun mi skribos por peti pardonon al li kaj reamikiĝi.

Post kiam mi estis skribinta la vortojn "My dear Alfred" mi rigardis eksteren tra la fenestro, pripensante kiel komenci. Mi rimarkis ke la nubo ĝis tre nigraj kaj strangaj sed pripensis nenion plu pri ĝi. Tiam mi returnis al la skrib-tablon. Dum miaj okuloj rigardis la paperon mi subite miregis vidi ke la plumo malrapide malkuŝigis, kaj komencis skribi, tute sen helpo, sur la papero. Senkreda, mi frotis al mi la okulojn por vidi ĉu mi ne dormas, kaj ankoraŭ dubema, mi pinĉis min tiel forte ke mi laŭte ekkriis. Tuj ekĉesis la plumo, sed baldaŭ rekomenjis. Tiam, tre mirigita, mi atente ĝin rigardadis. Mi vidis tuj ke la plumo skribis tute legeblan leteron al mi, kaj pli mirinde, la skribajo estis nedube tio de mia amiko! Kvankam mi estis tre timigita, mi ne povis formovi la okulojn de la vido; tial mi rigardadis trememe dum la plumo skribis la jenan, angle:

"Mia kara Riĉjo: Tiel forte suferas mi ke apenaŭ povas mi skribi. Ho, se mi nur estis akceptinta vian konsilon kaj lerninta Esperanton! Kiam ni laste disiĝis, ambaŭ estis koleraj. Sed la kulpo estis mia, tute mia, kaj mi estas rice-

vinta la justan punadon. Estas nur mia spirito kiu skribas al vi, mia korpo kuſas en la rivero.

"Mi mortis nur ĉar mi ne povis paroli Esperante. Stranga, eble, sajnas tio ĉi, sed vera ĝi estas. Ho, nebonsenculo estis mi! Lingvisto kvankam mi estis, mi mortis nur ĉar oni ne komprenis mian paroladon. La jena estas la historio pri mia mortigo:—

"Antaŭ du tagoj, mi iris en tiun parton de la urbego kie loĝadas la fremdaj malriĉuloj; afero por kiu mi tien iris estas negrava. Sufiĉe estas diri ke mi estis tie. Dum ke mi promenis laŭ unu de la mallargaj, malpuraj stratetoj de tiu regiono, kvar viraĉoj subite atakis min, kaj min trenis en malgrandan, malluman, subteran cambraeon. Tie ĉi mi vidis aliajn viraĉojn, kaj rimarkis ke ili ĉiuj estas fremduloj. Kiam mi treniĝis en la cambraeon la virareto komencis bruegi; viroj minacis min per pugnoj, tranĉiloj, kaj poŝpafiloj. Mi facile sciigis la nunan situacion,—ili malprave pensas ke mi estas alia viro, kiu, por ia kaŭzo, ili intencas finigi. Terurigita, mi penis klarigi, sed mi tro baldaŭ sciigis ke neniu de tiu amaseto komprenis angle! Malespere mi parolis france, germane, hispane. Estis senutile. Mi provis ĉian metodon, por montri al ili la eraron. Vane. Ili estis atendintaj viiron sur tiu strato. Mi similis al tiu. Mis aperis je la tempo kiam ili atendis la alian. Por ili mi estis li. Sed restis ankoraŭ unu espero. Unu viro kiu ŝajnis kompreni miajn penadojn por klarigi, antaŭen venis kaj diris: "Cu vi parolas Esperante?" Bedaŭre mi skuis la kapon. "Tiam mi ne povas helpi vin." Mi ne komprenis la vortojn, sed mi komprenis la signifon—me devas morti. La viraĉoj ne pli longe atendis. Kun kriego de furioso ili jetis sin sur min. Dum unu

momento mi sentis la tranĉilojn similajn al varmegaj feraĵoj en la karno. La varma sango elfluis kaj mi mortis. Se mi estis lerninta la lingvon Esperanton, mi estus povinta klarigi ke mi ne estis la viro kiun ili serĉis. Sed nun mi devas promeni kiel spirito ĝis mi lernos neniam moki tion pri kiu mi scias nenion.

"Bedaŭre, la spirito de via amiko.

"Alfred .....

La plumo ĉesis kaj tuj ruliĝis de la tablo. Mi eksaltis por kapti ĝin, sed subitege haltis pro ekbrilego de fulmo, sekvita de la plej laŭta, plej teruriga ton-drego kiun mi iam aŭdis. Dum la ton-drego malrapide forsonis, nigregiĝis, la pluvego falegis kaj longa, bedaŭra kriegado sonis, tiel stranga ke la sango malvarmiĝis al mi en la vejnoj. Mi tremis, sed baldaŭ rekuraĝiĝis.

Ofte poste mi pripensis la aferon, sed neniam mi decidis ĉu kriegado estis la vento, fajfanta ĉirkaŭ angulo, aŭ efektive la bedaŭra voĉo de mia malĝoja amiko.

"MI NE POVAS ELSPEZI POR TIO"

Laŭ redaktora artikolo en *Harper's Weekly*
tradukis J. D. Hailman

Kiel ofte, en la daŭro de jaro, oni ripetas la malgrandan frazon "Mi ne povas elspezi por tio"—ordinare per plenda voĉo, kiel oni komprenas la diferencon inter tio, kion oni havas monon por aĉeti, kaj tio, kion oni deziras.

Tamen, oni ordinare, se ne ĉiufoje, povas elspezi por tio, kion oni deziras plej multe. Unu homo, ricevante sole unu dolaron por sia taglaboro, ne povas edziĝi—sed alia povas. Estas tute tial, ke la antaŭa homo sian dolaron deziras uzi alimaniere, ne ĉar la dolaro la vivon ne povas subteni por du, se la amo kaj la amkuneco estas pli valorplenaj, ol tio, kion nedividita dolaro povas aĉeti.

"Kiaj homoj povas elspezi por aĉeti tiajn librojn?" oni demandis al viro en granda Nov-Jorka magazeno—signifante la tre multekostajn antikvajn eldonojn kaj maloftajn presaĵojn kiujn tiu ĉi viro vendadas. "Tiaj personoj, kiaj ilin de-

ziras," li respondis. "Okaze, persono kiu posedas milionojn envenas tien ĉi, rigardas tre deziremege unuan eldonon, kiu valoras, eble ducent dolarojn, sed fine rifuzas aĉeti, dirante 'Mi ne povas elspezi por ĝi.' Tamen, mi eble scias ke la plezurŝipo de tiu homo lin kostis sepdek kvin mil dolarojn, kaj ke en la pasinta semajno li pagis dek mil dolarojn por ora mangilaro. Eĉ milionulo ne povas aĉeti ĉion sur la terglobo; estas necese ke li elektu, same kiel aliaj homoj; sed, same kiel ili, li elfaras elspezi por tio, kion li plej multe deziras."

Je tio, por kio oni povas aŭ ne povas elspezi, oni kutime signifas tion, kion la pleja gajnaĵo kiun oni povas akiri, lasas aŭ ne lasas al ni aĉeti. Sed, jen estas alimaniera kalkulado: "La kosto de io ajn" diris Thoreau, "estas *la kvanto de tio, kion mi nomas Vivanteco*, kiun oni devas interŝanĝi por ĝi, aŭ nune aŭ ultime." Stevenson diris: "Mi kutime pripensadas, eble pli klare, ke la prezo oni devas pagi por mono devas esti pagata per libereco."

Jen estas nova mezuro de tio, por kio oni povas elspezi—ne por kiom da aĉeteblaj objektoj oni povas interŝanĝi sian vivadon kaj liberecon, sed, kiom da vivado kaj libereco oni volas interŝanĝi por ia ajn aĉetebla komercaĵo; unuvorte, por perlabori kian vivsubtenon oni povas elspezi. "Ĉu vi deziras enspezon po mil dolaroj?" diras Stevenson, "aŭ po kvin mil, aŭ dek mil? Kaj ĉu vi povas elspezi por tio, kion vi deziras?"

Kia revolucio okazus en la mondo de komerco kaj financo se ĉiu homo volus fari kaj respondi vere tiun demandon al si mem!

LA CINIKO

Verkita de Walter O. Anderson

Antaŭ multaj jaroj vivis unu ciniko. Li opiniis, ke ĉio en la naturo estis nebona, kaj ofte li diris al si mem, ke li mondona pli bona povus krei.

En unu tago li ripozadis sub granda kverko, kaj moke rigardis humilan kukurbon kiu kreskis apud liaj piedoj.

"Jen!" li diris, "kiel malbone estas farata la mondo! Tie estas granda kukurbo, kiu kreskas sur la tero, tenata per malgranda, malforta ŝnureto, kiu ne povas teni ĝin sur la tero nek teni ĝin super la tero; kaj tie estas granda kverko kiu produktas tre malgrandajn glanojn. Vere, la granda kverko povus pli bone subteni la grandajn kukurbojn, ol tiu malgranda kreskaĵo; kaj la kukurbujo pli bone povus produkti tiujn malgrandajn glanojn. Kiel stranga kaj malgusta estas la mondo.

Apenaŭ li ĉesis paroli, kiam glano falis kaj frapis lin sur la okulon. Li ekleviĝis kaj ekkriegis pro doloro, dum li pripensis: "Se tiu kverko produktus grandajn kukurbojn anstataŭ malgrandaj glanoj, mi nun estus mortinta homo." Post tiam li ĉesis siajn plendojn kontraŭ la naturo kaj Dio.

La saĝa viro zorgas pri siaj propraj aferoj.

LA KANTO DE LA VENTO

El Juna Esperantisto

"Dormu pace, Infano senkulpa, en blanka lulilo, sub la bonodora tilio de la ĝardeno kvieta, apud la patrino atenta.

Malpli peza ol flugilo de papilio, ol lanugo de cigno, ol la matena vaporo, kiu duonkaſas la horizonton, mi karesas cian vizaĝon, apenaŭ levetante ciajn silko-similajn harojn super cia delikata frunto.

Mi kunportos al ci: el la ŝtonaj montetoj, la odoron ebriigan de la sovaĝaj floroj; el la profunda ombro de la mister-plena arbaro, la kanton de la birdoj; el la trankvila lageto, la murmuron de la kanoj plendemaj; el la senfina ebenaĵo, la ĉifigón de la flora tritika oceano sub la blua ĉielo."

Kaj la malgranda infano, ne vekiĝante sub la malvarmeta blovado, ekridetas, malfermas siajn manojn por kapti ĉion, kion alportas la dolĉa venteto.

* * *

"Iru pluen, Maristoj, sur la oceano senlima. La ĉielo estas el lazuro, la maro el safiro. La ondoj dancas gaje ĉirkaŭ la ŝipo. Mi volas nur gliti facile,

kuri de la Oriento al la Okcidento. Kiel atleto, dum ripoztempo, ludas delikate kun junaj infanoj, mi forgesas mian teruran potencon, mi ŝvelas mole la blankajn velojn kaj puſas vin, malrapide, al la haveno. Morgaŭ, eble, saltegante el mia profunda brusto, mia blovo sen-katenigita suprenlevos ĉielen la furiozajn ondegojn, balaos la supraĵon de la maro. Tiam, ho Maristoj, alkroĉigintaj mal-espere al tiu ridinde malfortika lignopeco, vi alvokos vane la Madonon kaj la Sanktulojn, la Anĝelojn kaj la Diablojn. Kiel infanan ludilon, mi kunportos vin sur miaj gigantaj flugiloj, al la nekonataj senfundajoj. Hodiaŭ, ridu: mi ludas!"

Jen, la maristoj ridas kaj kantas, la ŝnuregoj sin streĉas, la veloj ŝveligas, la ŝipo naĝas malrapide sub la granda blua ĉielo, kaj la ondoj, borderitaj de blanka ŝaumo, batetas ĝoje, ameme, ĝiajn flankojn.

* * *

"Sur la mallarĝaj vojetoj, marŝu, geamantoj! La Naturo estas malpli dolĉaj ol la brilo de viaj okuloj. Oh! kiom da aliaj, jam pasis tiele sur la samaj vojoj! Ili marŝis, ili marŝis, preskaŭ ne tuſante la teron, la manoj interplektataj, la rigardoj ravataj, balancante siajn malrigidajn taliojn laŭ la ritmo de la maršado, inter la dornbariloj. Foje, ili rigardis sin reciproke, ebriaj de juneo kaj vivosento, kaj, kiel bonodoran rozkoloran neĝon, mi paligis sur tiuj dudekjarajn kapojn, la florojn de la pomarboj. Malaperas la paroj eksamiĝintaj, kaj ne plu revenas, la vintroj postsekvas la printempojn; sed, ĉiujare, la pomarboj denove sin kovras per floroj, kaj aliaj paroj enamiĝantaj venas sur la mallarĝaj vojetoj. Paſu, paſu, paroj feliĉaj, amu kaj forpaſu!"

Gojradiaj paroj, kredante ke ili entenas en siaj manoj la Feliĉon, la Estanton, kaj la Estonton, iras malrapide sub la florkovritaj pomarboj, kies kvazaŭ-neĝo falas, falas, turnirante, sur iliajn kapojn.

* * *

"Blinda kaj malgaja, kiam ĉio dormas, mi blekas sub la ĉielo senstela, mi skuas

la nestojn sur la arboj, mi krakigas la pordojn kaj fenestrojn de la domoj izolataj, mi igas la hundojn boji en la kortoj de la farmodomoj. Mi malebligas la ripozon de la malsanulo en lia lito, mi kantas funebran arion en la orelojn de la maljunuloj. Mi estas la elvokanto de la mallumaj ideoj, la memoriganto de la malgataj tagoj, la anoncanto de la malesperoj. Mi estas la malgoja kantisto, kies voĉo enpenetras la korojn superplenajn de doloro."

Kaj la birdoj malkvietaj, en siaj skuatitaj nestoj, kaſas siajn kapojn sub siajn flugilojn; la songoj teruraj igas la infanojn alvoki la patrinojn dormantajn; la malfeliulo metas sian manon sur sian koron suferantan; la malsanulo kaj la maljunulo rigardas timege la ombron minacan.

Alvoko

Nepre, mi amas vin, oh, Vento, kiaj vi estas, ĉu karesema, ĉu harda ĉu malvarmega, ĉu bruliga—gaja aŭ malgaja—potenca aŭ malforta—kolera aŭ ludema! Mi amas vin, pro ĉiu memorajoj, kiujn vi levas en mia koro. Vi lulis miajn infanajn revojn, vi refreſigis mian junulan frunton, bolantan de fervoro, ebriiga de Amo, superplena de antaŭplanoj.

Blovu dolēe, blovegu forte, blovu iel ajn, per ĉiu bušoj viaj, ĉu delikataj, ĉu fortogaj.

Kaj, iam, kiam mi dormos por eterne en la vilaĝa tombejo, kie dormas la miaj, vi ĝemigos super mia kapo la grandajn abiojn, kies etenditaj nigrat brakoj ŝirmos mian lastan dormadon.

LEON CHARPENTIER.

LA PROGRESOJ DE LA SISTEMO METRA

Originale verkita de Prof. Marcel Finot, por
“Eho Esperantista”

Tiuj, kiuj vagadante tra la labirintoj de antikvaj mezuroj, ricevas subitan konon de sistemo metra, sentas saman senton de bonstato, kiel vojaĝanto alvenanta en mirinda parko, post eksplorado en densa arbaro. Sed oni ĉion kutimas, kaj kiam

oni ofte admiris la belecon, oni forgesas ĝin. Certe ni scias ankoraŭ, ke sistemo metra estas mirinda afero, sed ni perdis ĝian ideojn internan, ĉar ni ne konis la densan arbaron, tra kiu vagadis niaj patroj.

Tiuj, kiuj ĝin ne konos, ne estos tiel supersatigitaj. Kiam, post unu centjaro, la epoko de prezentado de mezurilaj normoj okazis en Francujo, la 22-an de Junio 1899, telegramoj alvenintaj el Rusujo sciigis nin, ke tiu pacakaj glora datreveno estis festita per publikaj ĝojoj kaj solenaj kunvenoj universitaj. Efektive oni ĵus oficialigis legon, kiu permesos, post unu jaro, liberan uzon de mezuroj metraj en Rusa Imperio, kaj la homoj kleraj, kiuj konis ĝian valoron civilizacieman, salutis tiun legon kiel grandan bonfaron.

Se oni komparos al la unuoj decimalaj la malnovajn unuojn, varieblajn laŭ regionoj kaj kutimoj, posedantajn nenian rilaton inter si, oni rekonas, ke la sistemo metra estos fortika ŝparemilo por laboro kaj penso, kies graveco kreskas kun kvanto da tio, kion ni devas lerni, antaŭ ion produkti. Gia disvastiĝo estos estonta tre rapida. Sed ni ne devos forgesi ke, dum jaroj tuj posteaj al ĝia eltrovo, Eŭropo havis aliajn gravajn zorgojn; post kelkaj jaroj, ĝiaj devenoj ŝajnigis ĝin suspektindan kaj malhelpis ĝiajn progresojn.

Nur post unu duoncentjaro okazis forta antaŭenpušo, kaj tiu pušo estis tiel rapida, ke, de 1861 ĝis 1870, Germanujo, Unuigitaj Ŝtatoj kaj Anglujo akceptis ĝin liberan aŭ legan, kaj latinaj popoloj forjetis siajn antikvajn mezurojn.

Hodiaŭ longa estas la listo de la landoj posedantaj devigan sistemon metran. Jen estas tiu listo: Aŭstrujo, Belgujo, Brazilujo, Bulgarujo, Ĉilujo, Francujo, Germanujo, Hispanujo, Holandujo, Hungarujo, Kolombio, Italijo, Luksemburgo, Meksiko, Montenegro, Norvegujo, Peru, Portugalujo, Respubliko Argentina, Rumanujo, Serbio, Svedujo, Svisujo, Uruguay, kaj kelkaj landoj de Sud-Ameriko.

Aliaj landoj akceptis ĝin, sed ne de-

vige: Bolivio, Danujo, Egiptujo, Unuigitaj Statoj, Anglujo kaj ĝiaj kolonioj, Grekujo, Guatemala, Japanujo, Turkragua, Paraguay, Rusujo, Siamo, Turkulo, Venezuela.

En Unuigitaj Statoj, dum leĝo de 1866 igis devigan sistemon metran, nenia leĝo de Unuigo rekonis la unuojn; nur leĝoj de diversaj ŝtatoj malsame sankciigis ilin. Tamen, de 1899 kaj 1902 la unuoj estas legaj en milita medicino kaj poste en tuta hospitala ofico. Geodesio kaj ĉiuj sciencoj uzas ĝin jam de longe.

Ciu jaro alportas progreson: Japanujo akceptis ĝin en 1891. Rusujo en 1900. Dum du jaroj oni kontrolis 250,000 ilojn metrajn en Rusujo; en Japanujo 160,000 ilojn de pezo ĉuijare. Iom post iom la sistemo metra penetras, per nura forto de sia supereco de arango, al kiu oni povas aldoni la superecon numeran de popoloj, kiuj ĝin uzas. Kiam oni akceptas ĝin, oni eniras en granda familio, kaj utiloj devenantaj el ĝi estas multegaj.

En Anglujo, la sistemo estas permesata de 1866, kaj legigita en 1896, samtempe kun malnovaj unuoj. Ĉambro de lordoj decidis ĝian leĝon devigan en 1906, sed Ĉambro de Komunumoj forjetis la 22-an de marto 1907, kun malgranda plimulto da 32 voĉoj.

Tiu lasta venko de antikvaj mezuroj estas treege malpligrandigita, kiam oni konas la bataladon kondukitan kontraŭ la sistemo decimala, de aro malmulta, sed agema, kiu penadis kaj sukcesis prokrasti ĝiajn progresojn. Antaŭ tiu konservema aro, kiu deziras daŭrigi la vivon de unuoj britaj, estos potenca Decimala Asocio, kiu klarigas al la popolo la utilojn de mezuriloj kaj moneroj novaj, kolektadas kaj disigas sciigojn, grupigas influojn, kaj, kuraĝigita de venkoj senesaj sed nur partaj, paciĝos nur kiam ĝia celo estos atingota.

Cetere Decimala Asocio trovas neordinarajn apogojn. Ingeneroj anglaj laborantaj por registro de Egiptujo kaj Siamo, devas uzi nur sistemon metran; laŭ raporto sendita de Bangkok al Lordo Salisbury, ili ne plu volas uzi, post kelkaj monatoj, alian sistemon.

Alia nova okazintajo alportis al ago metra potencan apogon. En aro de reformoj kiujn ĝi entreprenis kun zorgo, metodo, indaj de atento de ĉiuj popoloj, registro ĉina enskribis tiun de mezuroj, kvankam multaj komercistoj anglaj klarigis al L. M. Ambasadoro ĉina en Londono, kiom estus grava, se la du plej grandaj imperioj de l'mondo povus posedi samajn mezurojn; registro ĉina akceptis la sistemon metran, kaj decidis, ke nova valoro de "tchi" estos 32 cm. Do 25 tchioj = 8 metroj; tio ĉi permesas facilan transiron de unu sistemo al alia. Tiu reformo estas nur komenco: la intenco estas evidenta, kaj ne permesas malantaŭeniron; la komercistoj anglaj, ne povante sukcesi en siaj demandoj, devos uzi la ĉinajn mezurojn; tio estas do serioza sukceso.

El tiuj linioj rezultos ja, ke historio de sistemo metra estas tre interesa; neniam, pli ol nun, oni laboris tiel sisteme kaj ageme por ĝia disvastiĝo, kaj neniam ĝiaj venkoj estis tiel rapidaj. La observantoj atentaj de ĝia progreso ne povas dubi, ke baldaŭ ĝiaj bonfaroj atingos ĉiun homaron.

BEETHOVEN

El Germana Esperantisto

La koncerto estis finita. La pordegoj de la koncertsalono estis malfermitaj, kaj la vizitintoj torente ekfluis sur la straton. Ciu priparolis la muzikon, kiun li estis ĵus aŭdinta; estis precipice la naŭa simfonio de Beethoven, pri kiu oni disputadis. Mi mem ankaŭ kune kun du amikoj, kunlernantoj de mi, ĉeestis la koncerton, kaj nun ni hejmiris. La enhavo de nia priparolado estis la belega Adagio de la nomita simfonio, kaj ni fervore disputadis, ĉu la kapelestro ĉi-tiu ĉi tiuj taktoj estis ĝuste perceptinta, ĉu ludinta kun la plej granda delikateco de la muzika sensacio. Tiel fariĝis, ke ni venis ĝis mia logejo, sed nia disputo ankoraŭ ne estis finita. Tial mi kuniris ĝis la logejo de miaj amikoj. La vojo tien kondukis tra malvasta strateto. Antaŭ malnova, malpura domo kun alta

frontonegmento ni servole ree haltis. Unu el miaj amikoj montris frontonfenestron, kie estis hela lumo. Silente ni rigardis unu la alian kaj poste ni daŭrigis nian vojon. Ni ne bezonis multe klarigi, ni ĉiuj sciis, kion nia amiko volis diri: tie tupre logis rimarkinda homo, strangulo, kiu ankaŭ estis unu el miaj kunlernantoj. Ĉiam lia vizaĝo estis mal-luma kaj murmurema, neniam oni vidis rideton sur liaj lipoj, neniu aŭdis afablan vorteton de li. En teatroj kaj koncertoj oni lin ne vidis—unuverte, li estis strangulo.

Baldaŭ ni alvenis al la loĝejo de miaj amikoj. Kun levigita koro ni adiaŭigis. Ni ankoraŭ unufoje estis sentintaj la sanktecon de la ĉielnaskita muziko!

Mi devis reiri sola. La nokto estis milda, la steloj klarege brilis. Ankoraŭ unufoje mi devis preteriri la malnovan frontondomon. Sed kio estis? Lá frontonfenestro estis malfermita, kaj la tonoj de violono tremis el la ĉambreto eksteren en la nokton. Kaj tiu ĉi melodio—ja—ho Dio—ĉu ĝi ne estas tiu, kiun mi jus aŭdis? Efektive—tio estas la Adagio el la naŭa sinfonio de Beethoven. Kaj kiel ĝi estas ludata! Milfoje pli bele ol en la koncerto! Kion la kapelestro post multaj provoj, post longtempa studado de ĉi-tiu Adagio ne povis tiel esprimi, kiel Beethoven ĝin sentis, tion la strangulo tie supre en la malvasta frontonĉambreto perfekte kaptis, tiu homo plene kaj tute komprenis la inspiron de Beethoven!

Jen la bildo de Beethoven en mia animo vekiĝis: ĉu li ne ankaŭ estis tia strangulo, tia enigma?

Subite la ludado ĉesis, la fenestro estis brue fermita kaj la lumo estingiĝis; fariĝis mallume tie supre—sed mi vidis per la animo tiun homon ploranta kušante sur sia mizera kušejo, ploranta, ĉar la homoj lin tiel nekkonis, ploranta pri si mem, ĉar li havis tian depušantan konduton, dum tia ora kerno dormmetis en li.

Malrapide mi iris hejmen. La nokto estis milda, la steloj klarege brilis. . .

Alfred Richter.

KANTO PRI PATRUJO

B. Björnson (pri Norvegujo)

Jen kuſas landeto ĉe neĝo eterna,
Kaj nur en la valo kreskaĵo sin trovas.
Ondegoj ĝin batas per bruoj legenda,
Sed tamen landeton tre forte ni amas.

Genue ŝi tenas gefilojn la siajn
Kaj donas al ili legendon pentritan;
Ni legas ĝis vango fariĝas malseka,
Kaj tiam ŝi ridas kaj estas kontenta.

Jen mano en mano kaj kune ni iras,
Kaj kuras kapelon malalte kuſantan,
Kaj tiam maljuna avino ordonas:
“Ci-tie vi ŝuru defendi landeton.”

Si kovras deklivon per neĝa tavolo,
Dirante, ke knaboj ĝin malsupreniru.
Si rompas per blovo la nord-mar-spegulon
Dirante, ke knaboj la velojn eklevu.

Si metas plej belajn knabinojn en rondon,
Ke ili nin sekvu per rido kaj kanto,—
Kaj mem ŝi sidadas sur seĝo legenda,
Sajnante, ke nun ŝi fariĝas kontenta.

Kaj tiam eksonas kun brujo—“Antaŭen!
Kuraĝe ni iru al celo celita!
Pro norda patrujo kaj lingvo norvega!”
Ĝis montoj resonos per bruoj fortoga.

Kaj tiam ektendas fortoga ekstazo,
Dum jen ŝi nin baptas per akvo ondanta;
De tiam sin montras fantomoj de l'
monto,

Kaj ĉiam nin sekvas ĝis tombo senvive.

Tradukis *Leo Nordrum.*

SE ESTUS ALIE—?

Bone, ke la hom' ne vidas

Kion, en alia sidas.

Se singarda kapableco

Sajnus esti ne boneco;

Se la homo vidus ĉion—

Legus vorton kaj folion

En la libro de la koro,

Hor post horo, hor' post horo,—

Malestimus ni (mi timas)

Ciun, kiun ni estimas!

—H. I. Keyes.

Weis CONCENTRATED FILING SYSTEMS

Nine different kinds of drawers are made for the Weis Desks and Weis Filing Cabinets shown here. You can combine in either just the ones you need—vertical letter files, document drawers, catalog files, card indexes, check files, etc. Your filing capacity is thus varied, yet compact. Solid Oak, Roller Bearings and Dust Proof Construction make these wonderful values, as your dealer will tell you. We will ship direct if he will not supply you.

WE PREPAY FREIGHT

Weis

Weis

Weis

Get Posted on these and other Weis Business Conveniences. See a dealer or a catalog. Let us send you some valuable hints for saving office space and time.

at these prices, to all points in the U. S. east of Mont., Wyo., Colo., Okla. and Texas.

In these states and beyond add 15 per cent.

Four Drawer Vertical Letter File No.

421, for correspondence only, holds

20,000 letters, freight paid.....

Combination Vertical File and Card

Index, No. 425 (15,000 letters and

8,000 cards), freight paid.....

Fiat-Top Desk, No. 355, "A Complete

Office on Legs," your choice of draw-

ers, freight paid.....

\$16.75

\$22.00

The *Weis* Mfg. Co., 147 Union St., Monroe, Mich.

SAMIDEANO CIUMONATA

Internacia Ilustrata Esperanta Revuo. Redaktata de Eminentaj Okeidentuloj kaj Orientuloj, por literaturo, belarto, scienco, familia legilo, industrio, ktp., kun aldono de

BELEGE KOLORIGITA ORIGINALA KSILOGRAFIA

PENTRAJO.

(37 x 25 cm.) sur luksa papero per Speciala Japana Presarto.

Jara abono, \$1.35; unu numero, 12c.

Abonpago per pošt mandato aŭ mono. Sin turni al Verda Stelo & Co., (Sro.) M. Hikosaka, 33 Abekawamachi, Asakusa, Tokio, Japanujo.

SPECIAL TERMS.

We supply "on sale" copies of the American Esperanto Book only, in cloth or paper binding only, to the proper officer of an Esperanto club, or to a responsible agent, remittance subject to sale; unsold copies to be returned at our demand, in good order, charges paid by shipper.

GREAT BUNDLES OF SAMPLE COPIES. We have, of a few issues during 1909, quite a number of unsold copies. These do NOT include January, February, March, April, May, November or December. We will send you a bundle of these (not selected) for propaganda use if you will pay us the postage. The sample copy rate is four cents a pound, and they average about seven copies per pound. How many for you?

CONCERNING RENEWALS—Subscribers of this magazine are requested to note that the date of expiration of subscription, printed on wrapper, is our only receipt for payment of renewals. Two weeks is usually necessary to make the change. Renewals should always be sent in advance of expiration in order to avoid confusion, or missing copies. EXPIRED cards are removed from our automatic addressing machine, and the only way to be SURE of getting every number is never to let your subscription expire.

SPEAK ANOTHER LANGUAGE

ENGLISH • GERMAN • FRENCH
ITALIAN • SPANISH

CORTINAPHONE

"The Original Phonographic Method"
Awarded Medals—Chicago 1893, Buffalo 1901

"Most sensible plan to acquire languages." Clearest and most progressive method ever published."

Such is the testimony of thousands who have used the Cortinaphone Method of Language study. It enables anyone to learn any language in the easiest, simplest, most natural way. No costly native teacher, no loss of time from regular work, no drudgery.

The Cortinaphone Method makes language study a pleasure and at the same time gives you a practical speaking knowledge. You learn to speak and understand a foreign tongue as you learned your own language, by listening to it. It is the IDEAL HOMESTUDY METHOD

Always ready when you have a few moments to spare. It is endorsed by the ablest teachers and philologists of the world.

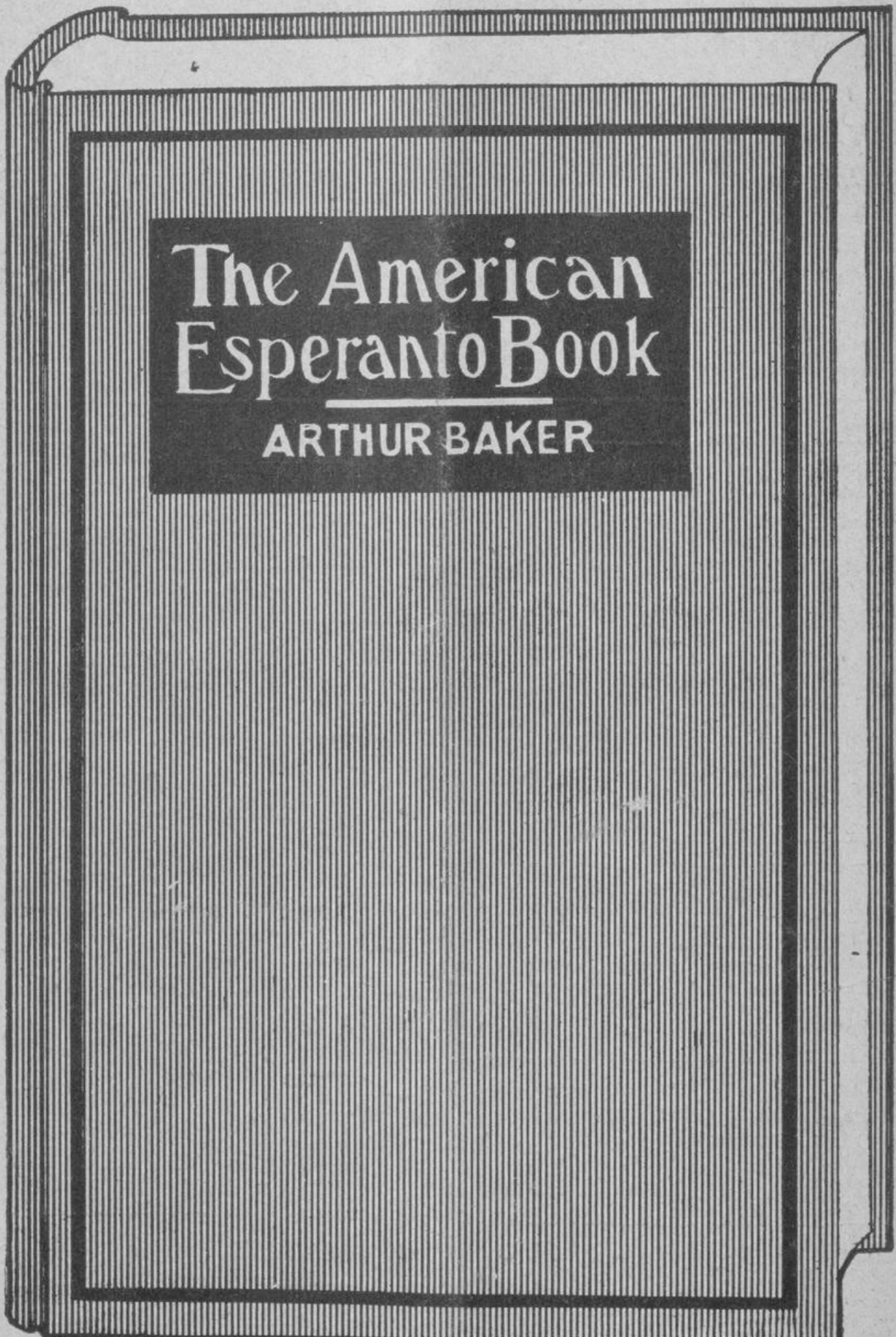
Records Furnished in Any Language
Largest collection of language master records in all tongues. Our free booklet tells all about the Cortinaphone Method; also our easy payment plan. Write for it today.

CORTINA ACADEMY OF LANGUAGE.
217 Cortina Bldg.
44 W. 84th St., New York.

CORTINAPHONE

"Parfumejo de la Fenikso"

de P. Gautier & Cie., Le Lilas, proksime Parizo, Francujo, sendas, senpage, afrankite, al ĉiuj samideanoj kiuj ĝin petas, sian kata-logon de perfumejo kaj saponejo, kun par-fumita posalmanako.

The American
Esperanto Book
ARTHUR BAKER

"The very best manual yet produced." — *The British Esperantist*